Communicatie en Internationale contacten

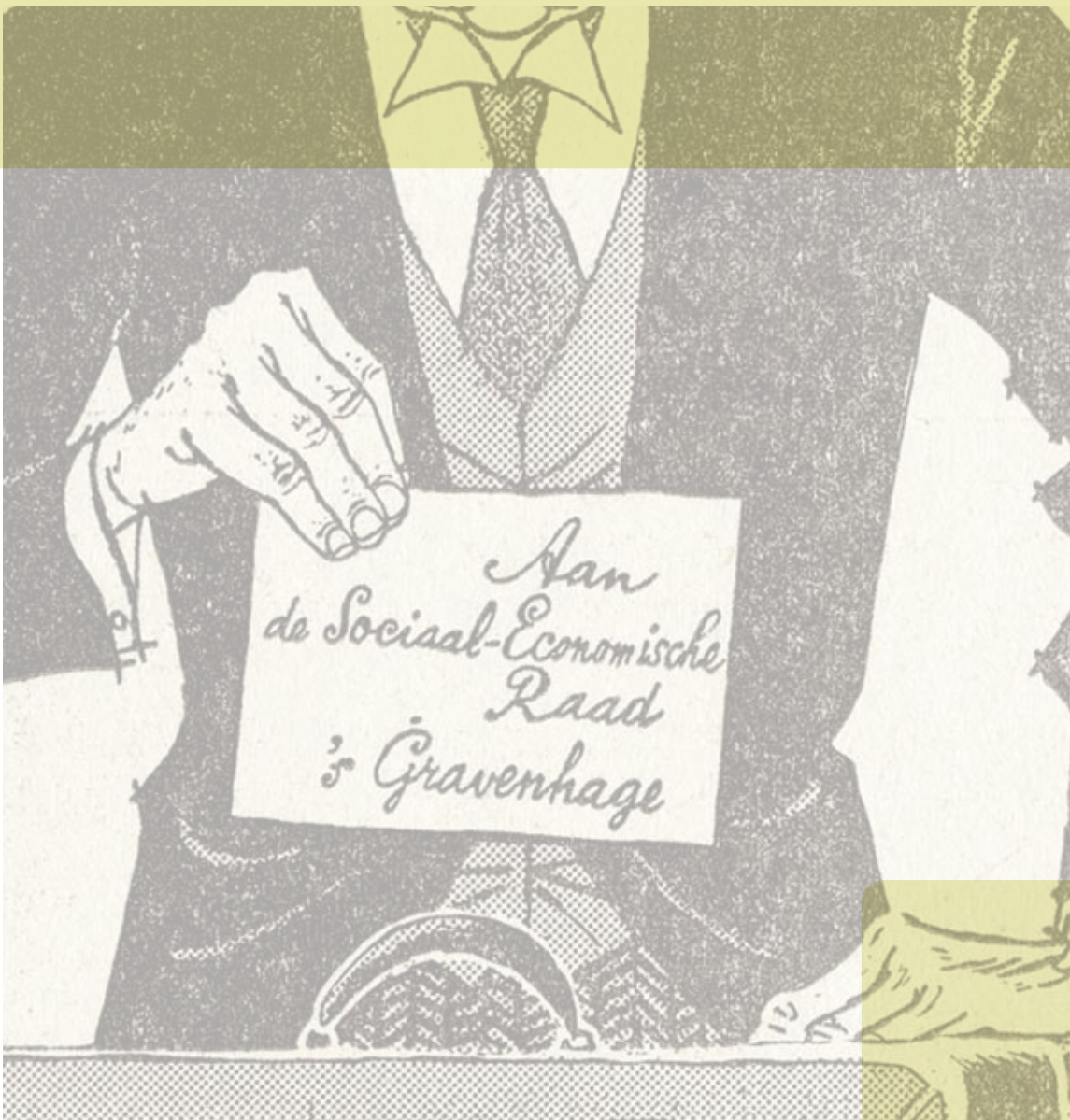

Communicatie en internationale contacten

De SER beoogt met zijn communicatie de doorwerking van zijn adviezen en andere publicaties te optimaliseren. De SER acht het verder van belang geïnteresseerden in binnen- en buitenland te informeren over het ontstaan en functioneren van de overlegeconomie en over sociaal-economische beleidsthema's die ook onderwerp van SER-advisering vormen.

Jubileumactiviteiten

De SER stond op verschillende manieren stil bij zijn zestigjarig bestaan. Naast een jubileumcongres op 25 november werd er een vijftal symposia georganiseerd over actuele sociaal-economische onderwerpen. Tijdens het jubileumcongres werd een speciaal geschreven jubileumboek gepresenteerd en officieel overhandigd aan de koningin. Ook waren er een interactieve tijdlijn op de website en een expositie met politieke prenten te zien. In het SERmagazine stond een serie waarin aandacht werd besteed aan elf historische momenten in de SER-geschiedenis. In het voorjaar kwam Teleac met een documentaire over 'Model Holland'. Tijdbalk, teksten van de lezingen en verslagen van de symposia en het congres staan op www.ser.nl.

Veerkracht en Vertrouwen

Op 25 november vond het jubileumcongres plaats, onder de titel *'Veerkracht en Vertrouwen'*, in aanwezigheid van de koningin. Verschillende gerenommeerde sprekers gingen in op de vraag wat de invloed is van maatschappelijke ontwikkelingen op de veerkracht van de overlegeconomie en op de mogelijkheden van werkgevers- en werknemersorganisaties om overeenstemming te bereiken. Sprekers waren Henk te Velde (hoogleraar Vaderlandse Geschiedenis Universiteit Leiden) en Paul Schnabel (directeur Sociaal en Cultureel Planbureau). Justien Marseille (trendanalist) en James Kennedy (hoogleraar Nederlandse Geschiedenis Universiteit Amsterdam) spraken beiden een column uit. Verder was er een forumdiscussie tussen de voorzitters van FNV-Jong, Jeroen de Glas, en Jong Management VNO-NCW, Huibrecht Bos, en Aukje Nauta (hoogleraar arbeids- en organisatiepsychologie) en Birgit Donker (oud-hoofdredacteur NRC). Minister Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de beide vicevoorzitters van de SER, Agnes Jongerius (FNV) en Bernard Wientjes (VNO-NCW) reflecteerden vervolgens op de 'toekomst van een traditie'. Het

2008 - Advies Duurzame globalisering

Op 20 juni 2008 neemt de SER het advies 'Duurzame globalisering' aan. Het advies gaat over de gevolgen en kansen voor de Nederlandse samenleving bij de toenemende globalisering. Nederlandse ondernemers en werknemers moeten maximaal kunnen blijven profiteren van de globalisering, vindt de SER. En dat moet gebeuren in een duurzame balans tussen de belangen van bedrijven, mensen en milieu (people, planet, profit). Het is aan de overheid om hiervoor de juiste voorwaarden te scheppen. Gelukkig heeft, ook in een globaliserende wereld, de overheid daarvoor ruime mogelijkheden. Het maken van eigen beleidskeuzes blijft daardoor mogelijk, zowel op nationaal als bovennationaal (Europees) niveau. De IMVO-verklaring, een initiatief van de SER, moet het internationaal maatschappelijk verantwoord ketenbeheer door Nederlandse bedrijven bevorderen.

2008

Advies Duurzame globalisering

welkomst- en slotwoord werden door SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan uitgesproken. Van het jubileumcongres is een bundel verschenen.

SER 1950-2010, Zestig jaar denkwerk voor draagvlak
Tijdens het jubileumcongres overhandigde Bas van Bavel, hoogleraar Economische en Sociale Geschiedenis Universiteit Utrecht, het jubileumboek *SER 1950-2010, Zestig jaar denkwerk voor draagvlak* aan koningin Beatrix en de SER-voorzitter. In dit boek beschrijven Utrechtse wetenschappers hoe de SER de afgelopen zestig jaar is omgegaan met veranderingen in de samenleving. Het waren jaren van afstemming, werken aan draagvlak en soms ook: het dempen van al te heftige golven. Het hart van het boek bestaat uit vijf hoofdstukken over de belangrijkste sociaal-economische thema's van de SER-adviezen: economisch structuurbeleid, arbeid, sociale zekerheid en zorg, economische groei en duurzaamheid, en internationale integratie. Tussen de hoofdstukken door staan interviews door Pieter Webeling met sleutelfiguren als de oud-premiers Ruud Lubbers en Wim Kok (tevens oud-FNV-voorzitter), enkele oud-kroonleden (Frans Leijnse en Jacqueline Cramer), oud-WRR-voorzitter Wim van de Donk, oud-vicevoorzitter van de Europese Commissie Frans Andriessen en een rondetafelgesprek met VNO-NCW-directeur Niek Jan van Kesteren, oud-kroonlid Robin Linschoten en oud-FNV-voorzitter Lodewijk de Waal. Het boek is te bestellen bij de boekhandel (uitgeverij Boom, Amsterdam).

Reeks jubileumsymposia
Met een vijftal symposia besteedde de SER aandacht aan actuele onderwerpen op de sociaal-economische agenda. Kenmerkend voor de reeks bijeenkomsten was de blik over onze landsgrenzen. Hoe pakken andere landen dezelfde vraagstukken aan? Welke keuzen zijn daar gemaakt en wat zijn de ervaringen? Wat kunnen we leren van die landen? De symposia werden steeds afgesloten met een debat met vertegenwoordigers van de sociale partners.

Op 10 februari organiseerde SER een symposium over 'Onderwijs: *hoe vroeg beginnen we met selectie?*'. Buitenlandse spreker was Jerzy Wiśniewski, adviseur internationale zaken van de minister van Onderwijs in Polen. Hij ging in op de Poolse onderwijshervorming in 1988 waarbij de leeftijd waarop leerlingen voor vervolgonderwijs kiezen, is verhoogd naar 15 jaar. Nederlandse sprekers waren Aart Jan de Geus (plaatsvervangend secretaris-generaal OESO), Fons van Wieringen (voorzitter Onderwijsraad) en Lex Herweijer (Sociaal en Cultureel Planbureau).

Op 21 april vond het symposium plaats over '*Duurzame ontwikkeling: tijd voor een eigen ministerie?*'. Buitenlandse spreker was Ingeborg Niestroy, secretaris-generaal van de European Environment and Sustainable Development Advisory Councils. Zij gaf een overzicht van verankering van duurzaamheidsbeleid in andere Europese landen. SER-kroonlid Louise Fresco voerde vervolgens een pleidooi voor integraal beleid voor duurzame ontwikkeling en voor een apart ministerie voor duurzame zaken.

2008 - SER installeert Toezichtkamer
Op 1 juli 2008 wordt de Toezichtkamer van de SER ingesteld. Deze houdt toezicht op de product- en bedrijfschappen, vooral op hun verordeningen en hun uitvoering van goed schapbestuur. De SER heeft zijn toezichttaken gedelegeerd aan de Toezichtkamer, die bestaat uit drie onafhankelijke kroonleden. De SER wil daarmee de onafhankelijkheid van het toezicht markeren.De Toezichtkamer stelt elk jaar een openbaar Toezichtplan en Toezichtverslag op.

SER installeert Toezichtkamer

Het derde symposium in deze reeks was op 15 juni en ging over *'Arbeidsmarkt: hoe stimuleren we vrijwillige mobiliteit?'*. Dit keer was Oostenrijk gekozen als voorbeeld. Daniela Krömer, senior onderzoeker Universiteit Wenen, lichtte de 'Abfertigung Neu' toe, een door de werkgever gevuld spaarpotje voor de werknemer. Bij beëindiging van het dienstverband kan de werknemer het uitgespaarde bedrag laten uitbetalen, laten staan of meenemen naar een nieuwe werknemer. Evert Verhulp, hoogleraar arbeidsrecht aan de Universiteit van Amsterdam, belichtte vanuit een juridische invalshoek de situatie van de Nederlandse arbeidsmarkt. Egbert Jongen van het Centraal Planbureau deed dit vanuit een macro-economische invalshoek.

Op 6 oktober organiseerde de SER een symposium over *'Gezondheidszorg: hoe houden we langdurige zorg betaalbaar?'*. Heinz Rothgang, hoogleraar Gezondheidseconomie Universiteit Bremen, gaf een lezing over de verzekering van de kosten voor langdurige zorg in Duitsland. Verzekerden kunnen daar kiezen voor een persoonsgebonden budget, waarbij de uitvoering in handen is van de zorgverzekeraars. Paul Besseling van het Centraal Planbureau ging in op de Nederlandse problematiek rondom de financiering van de langdurige zorg. Hij presenteerde enkele lessen uit het buitenland en mogelijke oplossingsrichtingen voor Nederland.

Het vijfde en tevens laatste symposium in de reeks vond plaats op 16 december en ging over *'Fusiegedragsregels 2000: crossing borders'*. Zweden was in dit geval het buitenlandse voorbeeld. Erik Sjödin, onderzoeker arbeidsrecht Universiteit Uppsala, belichtte het Zweedse medezeggenschapsmodel bij fusies. Kroonlid Paul van der Heijden, rector magnificus Universiteit Leiden, gaf een korte schets van de situatie in Nederland. Robbert van het Kaar van het Hugo Sinzheimer Instituut gaf zijn visie op de toekomstbestendigheid van de Fusiegedragsregels en boog zich over de vraag of we hierbij iets kunnen leren van het Zweedse model.

Expositie politieke prenten

In oktober en november vond er in het SER-gebouw een expositie plaats van politieke tekeningen over de SER. Het ging om prenten uit het prille begin van de SER in de jaren vijftig, via de gepolariseerde jaren zeventig tot en met nu. Denk aan werk van tekenaars als Jordaan, Eppo Doeve, Opland, Jos Collignon, Peter van Straaten, Mirjam Vissers

2009 - Advies Europa 2020

Op 19 juni 2009 neemt de SER het advies 'Europa 2020' aan. In dit advies geeft de SER aan hoe de zogenoemde Lissabon-strategie na 2010 eruit moet zien. De SER onderstreept dat de sociaal-economische beleidsagenda na 2010 gericht moet blijven op welvaartsgroei in brede zin. En dat betekent: een sterke combinatie van people, profit en planet. Door de huidige crisis zakt Europa onvermijdelijk terug in welvaartsniveau en in omvang van de arbeidsparticipatie. Bovendien leidt de crisis tot een substantiële stijging van de overheidsschulden van de lidstaten. Dat alles is volgens de SER geen reden om de koers te veranderen. Het kabinet onderschijft dit standpunt, zoals blijkt uit een reactie van minister Verhoeven van Economische Zaken, minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en staatssecretaris Timmermans voor Europese Zaken, tijdens een bezoek aan de SER.

2009

Advies
Europa 2020

2009 - Verhoging AOW-leeftijd
Op 9 april 2009 nodigt het kabinet-Balkenende IV de SER uit om met een alternatief te komen voor zijn plannen om de AOW-leeftijd te verhogen. De verhoging van AOW-leeftijd naar 67 jaar is volgens het kabinet nodig om de betaalbaarheid van het staatspensioen voor latere generaties zeker te stellen. De vakbonden zijn sterk tegen dit voorstel. Het kabinet geeft daarom de SER tot 1 oktober 2009 de tijd om met een alternatief te komen. Maar de verdeeldheid tussen werkgevers en werknemers op dit punt is te groot. Op 30 september laat de SER het kabinet dan ook weten dat er geen advies komt.

en Fokke & Sukke. Van de expositie is ook een boekje gemaakt, dat te verkrijgen is bij de afdeling Communicatie (*Zestig jaar polder in prenten*).

Tijdlijn
Op de SER-website is een interactieve tijdlijn geplaatst met markante momenten in zestig jaar SER. Ook zijn er belangrijke gebeurtenissen in de sociaal-economische geschiedenis van Nederland te bekijken. Voor deze tijdbalk zijn verschillende bronnen gebruikt, zoals SER-adviezen, literatuur over de geschiedenis van de overlegeconomie, de vakbeweging, de werkgeversorganisaties en diverse websites. Bij enkele artikelen is een link geplaatst naar websites met meer informatie.

SERmagazine
In een historische reeks stond het SERmagazine het afgelopen jaar uitgebreid stil bij elf bijzondere momenten in de SER-geschiedenis. Een serie die laat zien waarin de SER in de afgelopen zestig jaar van betekenis is geweest.

Teleac-documentaire
Teleac heeft een documentaire gemaakt over de SER en de Nederlandse overlegeconomie, naar aanleiding van het zestigjarig bestaan van de SER: *Model Holland*. Alexander Rinnooy Kan, voorzitter van de SER, Agnes Jongerius, voorzitter FNV, en Bernard Wientjes, voorzitter VNO-NCW, spreken openhartig over de werking van de SER en geven hun visie op de Nederlandse overlegcultuur. In de documentaire wordt onderzocht waar het streven naar consensus vandaan komt en komt de vraag aan bod hoe het overleg in het buitenland werkt. Naar aanleiding van een internationaal treffen van buitenlandse SER'en in Sofia verkennen de documentairemakers het overlegmodel in Bulgarije. De uitzending was op 7 februari 2010 op Nederland 2. Via uitzendinggemist.nl is deze alsnog te bekijken.

Symposia
Naast het congres en de symposiareeks vond op 4 november de derde Verwey-Jonker/SER-lezing plaats. Sprekers waren Esther-Mirjam Sent, hoogleraar Economische Theorie en Economisch Beleid aan de Radboud Universiteit Nijmegen, en Agneta Fischer, hoogleraar Sociale Psychologie van Emoties aan de Universiteit van Amsterdam. Onderwerp van de lezingen was *Kenniseconomie en emotiecultuur.* Na de lezingen werd onder leiding van Hans Boutellier, algemeen directeur van het Verwey-Jonker Instituut, gedebatteerd met de zaal.

Verder was er op 27 april een *Intervisiebijeenkomst ketenverantwoordelijkheid* voor brancheorganisaties en product- en bedrijfschappen. Zij spraken met vertegenwoordigers van VNO-NCW, MVO Nederland en de SER, en vooral ook met elkaar, over de knelpunten en kansen van internationaal ketenbeheer.

De rol die brancheorganisaties daarin richting ondernemingen kunnen vervullen, stond daarbij centraal. De bijeenkomst betrof de vijftiende editie in een serie intervisiebijeenkomsten die MVO Nederland sinds enkele jaren voor brancheorganisaties organiseert.

Daarnaast bezochten *jongeren van sociale partners* op 21 april de SER. Zij waren uitgenodigd door SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan, algemeen secretaris Véronique Timmerhuis en jongere medewerkers van de SER. Tijdens dit werkbezoek kwamen onder meer aan de orde de verschillen tussen de SER en de Stichting van de Arbeid, het takenpakket van de SER en het advieswerk. Ook werd besproken hoe een adviestraject verloopt en hoe partijen buiten werkgevers en vakbonden worden betrokken bij het advieswerk. Waarvoor is het secretariaat precies verantwoordelijk? Wat is de betekenis van achterbanraadplegingen?

Bezoekersgroepen

De SER ontving diverse bezoekersgroepen uit binnen- en buitenland. Vanwege de renovatie van de vergaderzalen kon de SER dit jaar minder groepen dan anders ontvangen. Uit eigen land kwamen tien groepen. Het waren studenten (rechten, bestuurskunde, organisatiewetenschappen, sociologie, politicologie, geschiedenis, personeel & arbeid, management, economie en recht), deelnemers aan de Leergang Topmanagement Defensie en medewerkers van de gemeente Boxtel.

Er kwamen elf bezoekersgroepen uit het buitenland, namelijk uit de Verenigde Staten, Suriname, Zuid-Amerika, India, Midden- en Oost-Europa, Bosnië en Herzegovina, twee groepen uit verschillende Afrikaanse landen en twee groepen uit Vietnam. Deze groepen wilden zich op de hoogte stellen van de Nederlandse overlegeconomie en de Nederlandse SER. Daarnaast hadden sommige groepen belangstelling voor specifieke onderwerpen als het minimumloon en internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het zijn over het algemeen vakbondsbestuurders, bestuurders van ondernemersorganisaties, hoge ambtenaren van ministeries, wetenschappers en politici.
Verder ontvangen de voorzitter en de algemeen secretaris regelmatig ambassadeurs en ambassademedewerkers, zoals economisch attachés. Zij komen om te praten over de situatie in hun land en het sociaal-economisch beleid en de overlegeconomie in Nederland.

2009 - SER International Summer School

In de zomer van 2009 organiseert de SER in Noordwijk de eerste SER International Summer School. Een week lang volgen jonge buitenlandse talenten uit de overlegeconomie uit dertig verschillende landen een gevarieerd programma dat bestaat uit lezingen, workshops en bezoeken. Het doel van de International Summer School is het van en met elkaar leren en ervaringen uitwisselen. Daarnaast wil de International Summer School bijdragen aan versterking van de onderlinge band tussen sociaal-economische adviesraden en impulsen geven aan de sociale dialoog in de diverse landen. De eerste International Summer School vindt plaats in de context van de internationale vereniging van sociaal-economische adviesraden (AICECIS).

2009

SER International Summer School

Internationale betrekkingen
De SER onderhoudt via verschillende kanalen contact met instellingen en SER'en uit andere landen. De voorzitter en de algemeen secretaris participeren in het netwerk van Europese SER'en de Wereldvereniging van SER'en – AICESIS. De AICESIS kwam in juli bijeen in New York, in het hoofdkwartier van de United Nations. Gesproken is over de mogelijkheden en praktijken om door middel van sociale dialoog bij te dragen aan het aanpakken van de gevolgen van de economische crisis. Verder heeft de algemeen secretaris in maart deelgenomen aan een bespreking te Rome in kleine kring (deelnemers vanuit landen die voorzitter van AICESIS zijn geweest) over de gewenste toekomstige ontwikkeling en positionering van AICESIS. De groei van de Wereldvereniging tot momenteel circa zestig deelnemende landen maakt bezinning op zijn rol en intern functioneren nodig. Het netwerk van Europese SER'en is in mei bijeengekomen in Madrid om ervaringen uit te wisselen over de rol en betrokkenheid van sociale partners en SER'en bij beleidsmaatregelen gerelateerd aan de economische crisis.

Daarnaast is het secretariaat van de SER betrokken bij de activiteiten van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) in het kader van de Europa 2020-strategie. Europa 2020 is de opvolger van de Lissabon-strategie. De Lissabon-strategie was de langetermijnstrategie die de Europese Unie in 2010 de sterkste economie van de wereld had moeten maken. Het secretariaat heeft op 16 en 17 september twee bijeenkomsten in Brussel bijgewoond over de betrokkenheid van de sociale partners en het maatschappelijk middenveld bij de Europa 2020-strategie.

Ook neemt de SER deel aan een netwerk dat is opgezet door het ministerie van Buitenlandse Zaken in lijn met de beleidsdoelstelling van het bevorderen van de sociale dialoog in ontwikkelingslanden.

Optredens voorzitter
Dagelijks komen vele verzoeken binnen aan de SER-voorzitter voor een interview, een artikel of een lezing. Op de website staat een selectie van zijn artikelen en toespraken. De onderwerpen variëren van diversiteitsbeleid tot innovatie en van duurzame globalisering tot de ambachtseconomie.

Scriptieprijs 2010
Op 21 mei heeft SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan de SER-Scriptieprijs 2010 uitgereikt aan Noortje Bouwmeester. Haar winnende scriptie was getiteld *'De arbeidsovereenkomst van de pensioengerechtigde werknemer'*. Haar scriptie scoorde het hoogst op de criteria originaliteit, beleidsrelevantie, analytisch niveau en leesbaarheid. Zij kreeg 2000 euro en mocht een dagje meelopen met SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan. Ook mocht ze de raadsvergadering toespreken.
De twee andere genomineerden, Hans Koster en Niels Lievaart, ontvingen elk een geldbedrag van 500 euro. Hun scripties gingen respectievelijk over de kosten en baten van multifunctioneel grondgebruik en over sociaal isolement en publiek vertrouwen. Over de drie genomineerden is een brochure uitgebracht (*En de winnaar is...*) die te verkrijgen is via verkoop@ser.nl.
De uitreiking van de SER-Scriptieprijs vindt elke twee jaar plaats. De SER is van plan in 2012 opnieuw een scriptieprijs uit te reiken.

Scriptieservice
Voor studenten aan een hbo-instelling of universiteit heeft de SER een scriptieservice op de website over literatuur en studietips. Uitgebreide en actuele literatuurlijsten helpen studenten met belangstelling voor sociaal-economische thema's op weg bij het opstellen van hun afstudeerscriptie. Deze lijsten bevatten titelbeschrijvingen van relevante boeken en tijdschriftartikelen, SER-publicaties, kamerstukken en EU-documenten. Ook zijn er lijsten met

literatuur die is gebruikt bij het opstellen van een SER-advies. De literatuur is op afspraak bij de SER-bibliotheek te raadplegen. Verder staat er op de website een pagina met tips voor het schrijven van een scriptie.

Nieuwe huisstijl
In 2010 is de SER overgegaan op een nieuwe huisstijl. Kenmerkend is het gebruik van helder wit met sprekende kleuren en afbeeldingen. Het vertrouwde SER-logo, dat al sinds 1980 in gebruik is, is gehandhaafd. Alleen de kleur is anders: in plaats van geel heeft het logo nu een diepe kleur blauw. De nieuwe huisstijl komt tot uiting in alle publicaties, zowel op papier als digitaal, het briefpapier, enveloppen en de visitekaartjes en de bewegwijzering in het SER-gebouw.

Publicaties
Alle adviezen zijn te raadplegen op de website. Bovendien worden ze in gedrukte vorm uitgebracht. Verder verschijnt van de meeste adviezen een Engelstalige samenvatting, die ook op de website staat. Soms wordt er ook een publieksvriendelijke versie van een advies uitgebracht, als het om een ingewikkelde materie gaat die voor een breed publiek interessant is. Achterin dit jaarverslag staat een overzicht van alle in 2010 uitgebrachte publicaties.

Website
Een uitgebreide informatiebron is de website, die alle adviezen, publicaties en veel achtergrondinformatie bevat. Voor professioneel geïnteresseerden bieden de themapagina's waardevolle overzichten met relevante informatie. Alle circa 1100 adviezen die de SER sinds zijn oprichting in 1950 heeft uitgebracht, zijn te downloaden via de website.

2010 – Jubileumcongres 60 jaar SER
Het jubileumfeest van de zestigjarige SER, onder het motto 'Veerkracht en vertrouwen', is een feest in de stijl van de overlegeconomie. Feestredes, kritische noten, gepeperde statements en politieke boodschappen – ze klinken allemaal. Het overlegmodel in optima forma. Met koningin Beatrix, minister Henk Kamp, de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer, oud-SER-voorzitters en vele (oude) bekenden uit de overlegeconomie. Ook ontvingen koningin Beatrix en SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan de eerste exemplaren van het jubileumboek 'SER 1950-2010: Zestig jaar denkwerk voor draagvlak' uit handen van Bas van Bavel, hoogleraar Economische en Sociale Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht.

2010

Jubileumviering
60 jaar SER